

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงการวิจัยที่ดำเนินการทั้งหมดโดยย่อ พร้อมทั้งอภิปราย และขอเสนอแนะดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการจัดการนิเทศการศึกษายภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาโครงการและกิจการที่ปฏิบัติ จริงในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร
๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษายภายในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ
  - ๑.๑ ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งโรงเรียนตามเขตพื้นที่ปกครองของกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๔ เขต มีทั้งสิ้น ๔๑๑ โรงเรียน แล้วใช้สุ่มตัวอย่างประชากรร้อยละ ๒๕ ของแต่ละเขต ได้จำนวนโรงเรียน ๑๐๓ โรงเรียน จำนวนครูใหญ่ ๑๐๓ คน และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ ๑๐๓ คน รวมเป็น ๒๐๖ คน
  - ๑.๒ ครูปฏิบัติการ ได้แก่ ครูประจำชั้น ๑๑ - ๑๖ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งพวก (Stratified Random Sampling) โดยสุ่มจากครูประจำชั้นชั้นละ ๑ คน จากจำนวน ๑๐๓ โรงเรียนที่สุ่มได้ครั้งแรกเป็นครูปฏิบัติการ ๒๐๘ คน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยเอกสาร หนังสือรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องและคำแนะนำจากผู้อำนวยการทางการวิจัย และทางการนิเทศ การศึกษา เนื้อหาสาระของแบบสอบถามครอบคลุมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานนิเทศ การศึกษาภายในโรงเรียน ตามที่รายงานไว้ในเอกสารต่าง ๆ แบบสอบถามนี้ก่อนนำไปใช้ ได้รับการตรวจสอบและแก้ไขจากอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยก่อน จากนั้นจึงนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้จำนวนใดก็ตามที่เชื่อมั่นแล้ว จึงนำมาปรับปรุงพร้อมกับได้ขอความเห็นจาก ผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแก้ไข จึงได้แบบสอบถามฉบับจริงขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบตรวจสอบ (Checklist) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t - test)

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งผ่านศึกษาธิการเขต ๒๔ เขต เป็นนำส่งและเก็บรวบรวมให้ จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง ไปทั้งสิ้น ๘๒๔ ฉบับ ได้รับคืน ๗๐๒ ฉบับคิดเป็นร้อยละ ๘๕.๑๘

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

๔.๑ วิเคราะห์สภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าร้อยละ

(Percentage)

๔.๒ วิเคราะห์การปฏิบัติจริง และปัญหาในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการเปรียบเทียบโดยใช้ ค่าที (t - test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. สภาพภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

๑.๑ เพศ ประชากรที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง ผู้บริหารโรงเรียน มี ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๐ กลุ่มครูปฏิบัติการมี ๓๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๖๕

๑.๒ อายุของกลุ่มประชากร ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้ง ๒ กลุ่ม เป็น ผู้มีอายุอยู่ระหว่าง ๓๑ - ๕๐ ปี มีจำนวนมากที่สุดรวม ๒๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕๕

ส่วนประชากรที่มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุดรวม ๘๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕๕

๑.๓ วุฒิของกลุ่มประชากร ประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีประชากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุดถึง ๓๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๐๐ ของประชากรทั้งหมด รองลงมาได้แก่ประชากรที่มีวุฒิปริญญาตรีจำนวน ๓๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๖๔ น้อยที่สุดคือมีวุฒิต่างอื่น ๆ มีจำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๔ ประชากรที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนมากเป็นครูปฏิบัติการ ส่วนผู้มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ส่วนมากเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

๑.๔ อายุราชการของกลุ่มประชากรที่ดำรงตำแหน่งในขณะนั้น ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม มีอายุราชการในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันมากที่สุดคือ ช่วงอายุระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีจำนวน ๒๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๔ ในจำนวนนี้เป็นผู้บริหาร ๕๘ คน และเป็นครูปฏิบัติการ ๑๘๘ คน ส่วนช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุราชการไม่ถึง ๑ ปี มีจำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๑๓ ในจำนวนนี้เป็นผู้บริหาร ๑๗ คน และเป็นครูปฏิบัติการ ๑๒ คน

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติจริง และปัญหาในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยการปฏิบัติต่าง ๆ ๗ เรื่องนั้น สรุปผลได้ดังนี้

(๑) ด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และกลุ่มครูปฏิบัติการ มีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสรุปความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม แล้วเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างความคิดเห็นปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งด้านปฏิบัติและด้านปัญหา และเมื่อนำมาจัดลำดับ พบว่าการปฏิบัติด้านกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นอันดับที่สี่ของด้านปฏิบัติ และเป็นอันดับที่หนึ่งของด้านปัญหา

(๒) ด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสรุปความคิดเห็นของประชากรเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งค่านปฏิบัติและค่านปัญหา และเมื่อนำมาจัดลำดับพบว่า การปฏิบัติค่านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนจัดเป็นอันดับที่เจ็ดของค่านปฏิบัติและเป็นอันดับที่หกของค่านปัญหา

(๓) ค่านการนิเทศการสอน ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูปฏิบัติการมีความเห็นตรงกันว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสรุปความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๒ กลุ่ม แล้วเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งค่านปฏิบัติและค่านปัญหา และเมื่อนำมาจัดลำดับพบว่า การปฏิบัติค่านการนิเทศการสอน จัดเป็นอันดับที่หกของค่านปฏิบัติและเป็นอันดับที่สี่ของค่านปัญหา

(๔) ค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและกลุ่มครูปฏิบัติการ มีความเห็นตรงกันว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสรุปความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๒ กลุ่มแล้ว เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างความคิดเห็นปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งค่านปฏิบัติและค่านปัญหา และเมื่อนำมาจัดลำดับพบว่า การปฏิบัติค่านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดเป็นอันดับที่สามของค่านปฏิบัติและเป็นอันดับที่ห้าของค่านปัญหา

(๕) ค่านการส่งเสริมวิชาการ ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มครูปฏิบัติการมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อสรุปความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๒ กลุ่มแล้ว เห็นว่าโรงเรียนมีการปฏิบัติและมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าแตกต่างระหว่างความคิดเห็น ปรากฏว่าค่านปฏิบัติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนค่านปัญหามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และเมื่อนำมาจัดลำดับพบว่า การปฏิบัติค่านการส่งเสริมวิชาการ จัดเป็นอันดับที่สองของค่านปฏิบัติ และเป็นอันดับที่เจ็ดของค่านปัญหา

(๖) คำนำการจั้ดทำและใช้ใ้ส๓ต๓ห๓ศ๓น๓ป๓กร๓ณ๓ ตามค๓ว๓มค๓คิดเห็นของก๓ล๓ม๓ผู้๓บริ๓หาร๓ โรงเรียน๓ มีค๓ว๓มเห็นว๓า๓ โรงเรียน๓มี๓การ๓ปฏิบัติ๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ และมี๓ปัญ๓หา๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ ส่วน๓ก๓ล๓ม๓ครู๓ปฏิบัติ๓การ๓มี๓ค๓ว๓มเห็นว๓า๓ โรงเรียน๓มี๓การ๓ปฏิบัติ๓และมี๓ปัญ๓หา๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ เมื่อ๓สร๓ู๓ค๓ว๓มค๓คิดเห็นของ๓ประ๓ชา๓กร๓ทั้ง๓ ๒๓ ก๓ล๓ม๓แล้ว๓ เห็นว๓า๓โรงเรียน๓มี๓การ๓ปฏิบัติ๓และมี๓ปัญ๓หา๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ เช่น๓กัน๓ แต่๓เมื่อ๓เป้ร๓ียบ๓เทียบ๓ค๓า๓แตก๓ต๓าง๓ระ๓หว๓าง๓ค๓ว๓มค๓คิดเห็น๓ปร๓าก๓ว๓า๓มี๓ค๓ว๓ม๓แตก๓ต๓าง๓กัน๓อย่าง๓มี๓น๓ย๓ส๓ำค๓ัญ๓ทาง๓ส๓ถิ๓ตี๓ที่๓ระ๓ดับ๓ .๐๑๓ ทั้ง๓ค๓ำ๓ปฏิบัติ๓และ๓ค๓ำ๓ปัญ๓หา๓ และ๓เมื่๓น๓ำ๓มา๓จั้ด๓ล๓ำค๓ับ๓พบ๓ว๓า๓ การ๓ปฏิบัติ๓ค๓ำ๓นำ๓การ๓จั้ดทำและใช้ใ้ส๓ต๓ห๓ศ๓น๓ป๓กร๓ณ๓ จั้ด๓เป็น๓อัน๓ดับ๓ที่๓หนึ่ง๓ของ๓ค๓ำ๓ปฏิบัติ๓ และ๓เป็น๓อัน๓ดับ๓ที่๓สาม๓ของ๓ค๓ำ๓ปัญ๓หา๓

(๗) คำนำการ๓ประ๓เมิ๓น๓ผล๓ ตามค๓ว๓มค๓คิดเห็นของก๓ล๓ม๓ผู้๓บริ๓หาร๓โรงเรียน๓และ๓ก๓ล๓ม๓ครู๓ปฏิบัติ๓การ๓ มี๓ค๓ว๓มเห็น๓ตรง๓กัน๓ว๓า๓ โรงเรียน๓มี๓การ๓ปฏิบัติ๓และมี๓ปัญ๓หา๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ เมื่อ๓สร๓ู๓ค๓ว๓มค๓คิดเห็นของ๓ประ๓ชา๓กร๓ทั้ง๓ ๒๓ ก๓ล๓ม๓แล้ว๓ เห็นว๓า๓ โรงเรียน๓มี๓การ๓ปฏิบัติ๓และมี๓ปัญ๓หา๓อยู่๓ใน๓ระดับ๓ปาน๓กลาง๓ เช่น๓กัน๓ แต่๓เมื่อ๓เป้ร๓ียบ๓เทียบ๓ค๓า๓แตก๓ต๓าง๓ระ๓หว๓าง๓ค๓ว๓มค๓คิดเห็น๓ปร๓าก๓ว๓า๓ค๓ำ๓ปฏิบัติ๓มี๓ค๓ว๓ม๓แตก๓ต๓าง๓กัน๓อย่าง๓มี๓น๓ย๓ส๓ำค๓ัญ๓ทาง๓ส๓ถิ๓ตี๓ที่๓ระ๓ดับ๓ .๐๑๓ ส่วน๓ค๓ำ๓ปัญ๓หา๓มี๓ค๓ว๓ม๓แตก๓ต๓าง๓กัน๓อย่าง๓ไม้๓มี๓น๓ย๓ ส๓ำค๓ัญ๓ทาง๓ส๓ถิ๓ตี๓และ๓เมื่๓น๓ำ๓มา๓จั้ด๓ล๓ำค๓ับ๓พบ๓ว๓า๓ การ๓ปฏิบัติ๓ค๓ำ๓นำ๓การ๓ประ๓เมิ๓น๓ผล๓จั้ด๓เป็น๓อัน๓ดับ๓ที่๓ห้า๓ของ๓ค๓ำ๓ปฏิบัติ๓ และ๓เป็น๓อัน๓ดับ๓ที่๓สอง๓ของ๓ค๓ำ๓ปัญ๓หา๓

ฉะนั้น๓ เมื่๓น๓ำ๓การ๓ปฏิบัติ๓และ๓ปัญ๓หา๓ใน๓การ๓จั้ด๓การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓ศ๓ึ๓ษา๓ใน๓โรงเรียน๓มา๓เรี๓ย๓ล๓ำค๓ับ๓การ๓ปฏิบัติ๓และ๓ปัญ๓หา๓จาก๓มาก๓ไป๓ห๓น๓อ๓ย๓ไ้๓ค๓ั้ง๓นี้

คำ๓ปฏิบัติ

๑. การจั้ดทำและใช้ใ้ส๓ต๓ห๓ศ๓น๓ป๓กร๓ณ๓	๒. การ๓สง๓เส๓ร๓มิ๓วิชา๓การ
๓. กิ๓จ๓กร๓ร๓ม๓เส๓ร๓มิ๓หล๓ั๓ก๓สุ๓ตร	๔. ก๓ระ๓บ๓วน๓การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓ศ๓ึ๓ษา
๕. การ๓ประ๓เมิ๓น๓ผล	๖. การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓สอน
๗. การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓ศ๓ึ๓ษา๓ใน๓โรงเรียน	

คำ๓ปัญ๓หา

๑. ก๓ระ๓บ๓วน๓การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓ศ๓ึ๓ษา	๒. การ๓ประ๓เมิ๓น๓ผล
๓. การจั้ดทำและใช้ใ้ส๓ต๓ห๓ศ๓น๓ป๓กร๓ณ๓	๔. การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓สอน
๕. กิ๓จ๓กร๓ร๓ม๓เส๓ร๓มิ๓หล๓ั๓ก๓สุ๓ตร	๖. การ๓น๓เ๓ศ๓การ๓ศ๓ึ๓ษา๓ใน๓โรงเรียน
๗. การ๓สง๓เส๓ร๓มิ๓วิชา๓การ	

อภิปรายและขอเสนอแนะ

๑. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง ๓๑ - ๕๐ ปี มีวุฒิทางการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีลงมา ส่วนอายุราชการที่ดำรงตำแหน่งในขณะนี้ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ มีช่วงระหว่าง ๑ - ๕ ปี ทางด้านเพศ อายุ วุฒิ และอายุราชการนี้ เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ๑ - ๕ ปีขึ้นไป นับว่ามีประสบการณ์ในการทำงานไม่นานนัก ส่วนกลุ่มครูปฏิบัติการ มีช่วงระยะเวลาทำงานในระดับนี้ นับว่ามีประสบการณ์การทำงานมาแล้วพอสมควร ส่วนวุฒิทางการศึกษาตามความเห็นของผู้วิจัย เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ควรจะมีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี เป็นอย่างต่ำ ส่วนในด้าน อายุ จักว่าประชากรทั้งกลุ่มมีระดับอายุที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงาน

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ช่วยให้การปฏิบัติจริงและปัญหาในการปฏิบัติดังนี้

(๑.) ด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติด้านกระบวนการนิเทศการศึกษา จัดเป็นอันดับที่สี่ของสถานปฏิบัติ และเป็นอันดับที่หนึ่งของด้านปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ แสดงว่าโรงเรียนไม่ได้เน้นหนักในการปฏิบัติเท่าที่ควร จะเห็นได้จากระดับความคิดเห็นของประชากรทั้ง ๒ กลุ่มแตกต่างกันอย่างเด่นชัด กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นในข้อมูลบางเรื่องว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่ครูปฏิบัติการมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติน้อย ทางด้านปัญหาก็เช่นเดียวกัน จึงเป็นที่น่าสังเกตว่า การที่โรงเรียนมีการปฏิบัติ ในเรื่องนี้ไม่มากเท่าที่ควร อาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดหรือมีข้อขัดข้องในการปฏิบัติ จึงทำให้ความสำคัญของการปฏิบัติในค่านี้นลดน้อยลงไป แต่ในขณะเดียวกันผู้บริหารก็พยายามปฏิบัติงานในค่านี้นี้ให้มาก ทั้งนี้เข้าใจว่ามีใช้เพราะไม่เห็นความสำคัญ แต่อาจขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างถ่องแท้ จึงไม่กล้าดำเนินงาน

(๒.) ด้านการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติด้านกระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน จัดเป็นอันดับสุดท้ายของการปฏิบัติ คืออันดับที่เจ็ด และเป็นอันดับที่หกของด้านปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ การที่การปฏิบัติด้าน

นิเทศการศึกษาในโรงเรียนเป็นอันดับต้นของการปฏิบัติเอง จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คุณภาพ การเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นที่พาดพิงวิจารณ์ของประชาชน ทั่วไปว่า มีคุณภาพไม่เท่าเทียมกับโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดอื่น และ เป็นสาเหตุ หนึ่งที่ทำให้ประชาชนไม่นิยมส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพราะขาดศรัทธาในการทำงานของโรงเรียน ส่วนคำถามปัญหาที่อยู่ในอันดับหกนั้น อาจเนื่อง มาจากโรงเรียนไม่ได้เห็นความสำคัญในการปฏิบัติกิจการนิเทศการศึกษา เท่าที่ควรและ ไม่มีการปฏิบัติ จึงทำให้ไม่มีปัญหาเกิดขึ้นเท่าใดนัก

(๓.) ด้านการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติ ด้านการนิเทศการสอนจัดเป็นอันดับที่หกของคำถามปฏิบัติ และเป็นอันดับที่สี่ของคำถามปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับคำถามอื่น ๆ การที่ด้านการนิเทศการสอน เป็นอันดับรองสุดท้ายของการปฏิบัติ นี้ อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนขาดความเอาใจใส่และให้ความสนใจในด้านการนิเทศการสอน ไม่มากเท่าที่ควรและยังขาดการกระตุ้น ให้ครูหัวหน้าหมวดวิชาช่วยรับผิดชอบในคำแนะนำ ช่วยเหลือครูในด้านการสอนอีกด้วย จึง เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่พัฒนาเท่าที่ควร แม้ว่าบางโรงเรียนจะมีการปฏิบัติด้านนี้เป็น อย่างดีก็ตาม แต่ก็มีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับส่วนรวม จึง เป็นอีกมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชน มีทัศนคติทางลบต่อการ ศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

(๔.) ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้มีการ ปฏิบัติด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดเป็นอันดับที่สาม ของคำถามปฏิบัติ และเป็นอันดับที่ห้า ของคำถามปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับคำถามอื่น ๆ ทั้งนี้อาจมีผลมาจาก หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้จัดอบรมครูประจำชั้นที่โรงเรียนประถมศึกษา ๒๕๒๑ เป็นประจำทุกปี อย่างทั่วถึง ทั้งผู้บริหาร และครูปฏิบัติกร จึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในการใช้หลักสูตร และโรงเรียนได้นำเป็นแนวทางมาปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียน กลุ่มประชากรส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติในเรื่องนี้อยู่ในระดับมาก และ มีปัญหาการปฏิบัติในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม งานกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นอีกงาน ที่ผู้บริหารโรงเรียนพึงศึกษาค้นคว้า ทำความเข้าใจ เพื่อสามารถนำไปดำเนินการในโรงเรียน ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

(๕.) คำนการส่งเสริมวิชาการ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้มีการปฏิบัติค่านการส่งเสริมวิชาการ จัดเป็นอันดับที่สองของค่านปฏิบัติ และเป็นอันดับที่เจ็ดของค่านปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับค่านอื่น ๆ แสดงว่า โรงเรียนได้ให้ความสำคัญและพัฒนาศักยภาพในโรงเรียนให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ เป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองต่อเหตุการณ์และทันสมัยในวิชาชีพอยู่เสมอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนโยบายของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการพัฒนาสมรรถภาพครู จึงได้มีโครงการส่งครูไปศึกษาต่อเพิ่มเติมทั้งภายในและภายนอกเวลาราชการ และในขณะที่เดียวกันก็ได้มีโครงการอบรมความรู้ทางวิชาการ ให้แก่ครูโดยเฉพาะ มีทั้งโครงการที่จัดอบรมขึ้นเองในกรุงเทพมหานคร และโครงการที่ได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และยังมีโครงการทัศนศึกษาพาข้าราชการ ไปดูงานในประเทศและนอกประเทศ จึงทำให้โรงเรียนได้มีการปฏิบัติค่านการส่งเสริมวิชาการ เป็นลำดับมากขึ้น

(๖.) ค่านการจัดทำและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ จากผลการวิจัยพบว่า การจัดทำและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เป็นอันดับที่หนึ่งของค่านปฏิบัติและเป็นอันดับที่สามของค่านปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับค่านอื่น ๆ ทั้งหมด การที่ค่านการจัดทำและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เป็นอันดับที่หนึ่งของการปฏิบัตินี้ อาจเนื่องมาจาก กรุงเทพมหานครมีนโยบายที่ต้องการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ให้มีคุณภาพสูงขึ้นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง เนื่องจากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีโครงการสาธิตการทำและการใช้สื่อการสอน ออกเผยแพร่ เพื่อครูจะได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ อย่างแจ่มชัด และนำไปใช้สอนได้ถูกต้องตามเป้าหมาย จึงมีการเผยแพร่วิธีผลิตและใช้สื่อการสอนนี้ไปอย่างกว้างขวาง จึงเป็นอีกมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนต้องเร่งรัดพัฒนาและปรับปรุงการจัดทำและใช้สื่อทัศนูปกรณ์ขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ แล้วก็เป็นที่น่าพอใจที่โรงเรียนได้พยายามปฏิบัติและส่งเสริมการทำงานในค่านนี้ เพื่อมุ่งให้การเรียนการสอนของโรงเรียนมีประสิทธิภาพ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้น อาจเป็นเพราะครูยังขาดประสบการณ์และไม่เข้าใจในวิธีการใช้อุปกรณ์ใดคือ

(๗.) ค่านการประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติค่านการประเมินผล จัดเป็นอันดับที่ห้าของการปฏิบัติ และเป็นอันดับที่สองของค่านปัญหา เมื่อเปรียบเทียบกับค่านอื่น ๆ แสดงว่า โรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการประเมินผล มากำเนินการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของการปฏิบัติงาน

ด้านวิชาการ เท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่กรุงเทพมหานครมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมงานในด้านนี้
 ขึ้นโดยเฉพาะ โดยกรุงเทพมหานคร เล็งเห็นความสำคัญในการวัดผลและประเมินผลการศึกษา
 ของโรงเรียนในสังกัดและต้องการปรับปรุงบุคลากรในโรงเรียน ให้มีความรู้ ความสามารถ
 ในเรื่องนี้ กรุงเทพมหานคร จึงได้มีโครงการอบรมครู เกี่ยวกับการวัดผลขึ้น และรับความร่วมมือ
 จากสำนักทดสอบ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดำเนินการจัดอบรมให้ตั้งแต่ปี ๒๕๒๐
 เป็นต้นมา ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีครูที่ผ่านการอบรมจัดอยู่ทั่วถึง
 ทุกโรงเรียนและในขณะเดียวกันกรุงเทพมหานครก็มีโครงการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ
 โรงเรียนควบคู่ไปด้วย แต่เมื่อพิจารณาข้อมูลของการวิจัย แล้วจะเห็นว่าโรงเรียนได้มีการ
 ปฏิบัติด้านการประเมินผลไปตามระเบียบหน้าที่ที่กำหนดไว้ในการประเมินเท่านั้น จึงมีความ
 เคยชินต่อการปฏิบัติ ทำให้ไม่ใคร่มีปัญหาเกิดขึ้น และในขณะเดียวกัน โรงเรียนไม่ได้นำผล
 การประเมินมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และไม่ได้มีการกระตุ้นหรือ
 เสนอแนะให้ครูรู้จักนำวิธีการวัดผลและประเมินผล มาเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

๑. ด้านการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติ
 ด้านกระบวนการและการดำเนินงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้น จากผลการวิเคราะห์ที่
 ทำให้ทราบว่า โรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากเท่าที่ควร อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน
 ขาดความรู้ ขาดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง จึงไม่ได้มีการปฏิบัติในเรื่องนี้อย่าง
 เต็มที่ ซึ่งจะเห็นได้จากลำดับการปฏิบัติซึ่งเรียงจากมากไปหาน้อย จะเห็นว่าจัดอยู่ลำดับ
 ท้ายสุดของการปฏิบัติ ข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงในเรื่องนี้ คือ

(๑) กรุงเทพมหานคร ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนัก และเห็นความ
 จำเป็นในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนให้รู้ถึงกระบวนการและการดำเนินงาน โดยการ
 จัดอบรม สัมมนา หรือประชุมทางวิชาการขึ้น

(๒) กรุงเทพมหานคร ควรมีแผนงานหรือนโยบายในการจัดการศึกษาที่แน่นอน
 โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการ เพื่อเป็นเกณฑ์ให้โรงเรียนได้ยึดถือปฏิบัติ

(๓) ผู้บริหารโรงเรียน และครูปฏิบัติการ ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ
 วิชาการในโรงเรียนร่วมกันเพื่อให้เข้าใจ และเห็นวิธีการแก้ปัญหาไปในแนวเดียวกัน

๒. คำนโครงการและกิจกรรมที่ปฏิบัติจริง ซึ่งประกอบด้วยการนิเทศการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การส่งเสริมวิชาการ การจัดทำและใช้วัสดุที่ครูปรองและและการประเมินผลนั้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

- (๑) โรงเรียนควรมีแผนงาน ในการช่วยเหลือครู เกี่ยวกับบทเรียนอย่างเด่นชัด
- (๒) ส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียนมีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกัน และกันในค่านกิจกรรมการนิเทศการศึกษา ค่านการสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน
- (๓) ส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียนจัดให้มีการสำรวจปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้
- (๔) จัดอบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียน ทบทวนความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ๒๕๒๑ เพิ่มเติม
- (๕) ควรมีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานวิชาการ ของโรงเรียน อย่างสม่ำเสมอ

(๖) โรงเรียนควรมีโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน โดยนำผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาเป็นแนวทางในการปรับปรุง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

๑. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อจะได้เห็นข้อแตกต่าง และแนวทางในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร อย่างทั่วถึง

๒. ควรทำการวิจัย เทคนิคที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่ใช้ในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน